

steriets Budget saaledes: „De Resultater, som den kongelige Porcellainsfabriks Drift har vist i oeconomisk Henseende, have bestyrtet Rigtigheden af den Sætning, at det i Reglen kun er med Døffrelse, at Staten selv driver Fabriker, og Regjeringen har derfor ogsaa været betænkt paa, ved Udløbet af Finantsaaret 1850—51 at ophøre med dette Instituts Drift for Statskassens Regning.“ Ved det Rigsdagen denne Gang forelagte Finantsudkast for Aaret 1851—1852 bliver det imidlertid klart, at Regjeringen maa have forandret sin Beslutning i saa Henseende, idet der er opført forskjellige Summer paa Budgettet, som tyde paa, at man agter i det næste Finantsaar vedblivende at drive Porcellainsfabrikken, ja endog at drive den med større Kraft end hidtil. Udvalget maa altsaa antage, at Regjeringen er kommen til Erkendelse af, at den Beslutning, som ifjor blev tagen, ikke er stemmende med Statens Interesse, og at den har forandret denne; men Regjeringen har imidlertid ikke samtidigt hermed oplyst Rigsdagen om, hvilke de Grunde ere, der have bestemt den i saa Henseende; Udvalget har ikke kunnet finde saadanne Grunde, men har antaget, at saavel de finansielle Resultater i de senere Aar, som ogsaa de finansielle Resultater af Fabrikkens Drift i tidligere Aar alle tilsammen tyde hen paa, at der er liden Sandsynlighed for, at det vilde kunne hjælpe at gjøre yderligere Forsøg med at drive denne Fabrik for Statens Regning, og man har derfor antaget at burde indstille til Thinget at lade det blive ved den ifjor tagne Beslutning.

Indenrigsministeren: Under Finantslovens forrige Behandling var det Punkt vedkommende Porcellainsfabrikken ikke Gjenstand for nogen særlig Discussion; Nødvendigheden af, snarest muligt at nedlægge denne Fabrik, blev ikke med nogen særdeles Styrke fremhævet; Grunden til dens snarest mulige Nedlæggelse skulde ligge i dens uheldige finansielle Resultater og i Muligheden af at undgaae det aarlige Tab, den havde medført. Spørgsmaalet, om den overhovedet bør nedlægges, eller om

den bør opretholdes, har ikke været under Overveelse ved Forelæggelsen af det nærværende Forslag, og der har ikke i saa Henseende været fulgt noget særligt System; det har ikke været Hensigten at arbejde hen til, at Fabrikken ikke skulde blive nedlagt, men, da der ikke syntes at være lagt nogen særdeles Vægt paa dens Nedlæggelse i Slutningen af det nuværende Finantsaar, ansaae Ministeriet det for sin Pligt nøie at undersøge, om det var rigtigt at nedlægge den netop i nærværende Tilblif. Der var herved forskjellige Momenter at tage i Betragtning. For det Første kom herved i Betragtning, at det, efter den Skæbne, Pensionsloven havde ifjor, var uvist om, og idetmindste ikke med Sikkerhed kunde ventes, at man kom saavidt, at den vilde udfomme inden Udløbet af nærværende Finantsaar. Bilde man nu have foretaget de nye Reductioner, som maatte foregaae ved Fabrikken, naar den nedlagdes, og man havde aflagt de Folk, som afgik, efter de hidtil gjældende Regler, saa vilde det have været en meget dyr Maade at stille sig af med dem paa. Det er jo aabenbart, at det vil blive lettere for Finantskassen, naar Endtledigelseserne finde Sted, efterat Pensionsloven er udfommen. Forøvrigt gif de Overveelser, som bleve anstillede, fornemmeligen ud paa, om det ikke var muligt i Overgangsperioden, indtil Fabrikken kunde blive nedlagt, at indrette Fabrikationen saaledes, at den ikke var forbunden med Tab for Statskassen, om det ikke var muligt, naar man iagttog denne Fremgangsmaade, at udføre Realisationen med et bedre finansielt Resultat og faae Mere ind, deels for de opsamlede Beholdninger og deels for Bygningerne, og endelig, hvad der var et meget væsentligt Hensyn, om det ikke var sandsynligt, at man kunde bringe det derhen, at Fabrikken slet ikke blev nedlagt, men at den overlodes i sin Heelhed til en Liebhaber, som maatte ønske at overtage den, medens den endnu var i Gang, hvorved Erhvervet og Virksomheden vilde blive her i Landet.